

Sygn. akt VIII Ka 202/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku, VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Dariusz Niezabitowski-spr.

Sędziowie SSO Marzanna Chojnowska

SSO Przemysław Wasilewski

Protokolant Aneta Chardziejko

przy udziale Prokuratora Anety Czokało-Deptuła

po rozpoznaniu w dniu 31.10.2014 r.

sprawy P. A. (1), P. M., M. O. i K. T.

oskarżonych z art. 231 § 2 kk, art. 18 § 2 kk w zw. z art. 231 § 2 kk,

na skutek apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych P. A. (1) i P. M. oraz Prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku

z dnia 20 listopada 2013 r. sygn. akt XV K 69/13

I. Wyrok w zaskarżonej części w stosunku do oskarżonego P. A. (1) zmienia w pkt I części dyspozytywnej w ten sposób że, obok kary pozbawienia wolności na mocy art. 33 § 2 i 3 kk wymierza oskarżonemu karę grzywny w wysokości 150 (stu pięćdziesięciu) stawek dziennych ustalając wymiar jednej stawki dziennej na kwotę 20 (dwudziestu) złotych.

II. Wyrok w zaskarżonej części w stosunku do oskarżonego P. M. zmienia w pkt III części dyspozytywnej w ten sposób że, obok kary pozbawienia wolności na mocy art. 33 § 2 i 3 kk wymierza oskarżonemu karę grzywny w wysokości 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych ustalając wymiar jednej stawki dziennej na kwotę 20 (dwudziestu) złotych.

III. W pozostałym zaskarżonym zakresie wyrok w stosunku do oskarżonych P. A. (1) i P. M. utrzymuje w mocy, przy czym apelacje obrońców oskarżonych uznaje za oczywiście bezzasadne.

IV. Wyrok w zaskarżonej części w stosunku do oskarżonych M. O. i K. T. utrzymuje w mocy uznając apelację Prokuratora w tym zakresie za oczywiście bezzasadną.

V. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz oskarżonych M. O. i K. T. kwoty po 420 (czteryście dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów związanych z udziałem obrońców z wyboru w postępowaniu odwoławczym.

VI. Zasądza na rzecz Skarbu Państwa od oskarżonego P. A. (1) kwotę 780 (siedemset osiemdziesiąt) złotych, zaś od oskarżonego P. M. kwotę 380 (trzysta osiemdziesiąt) złotych tytułem opłat za obie instancje i obciąża w/w oskarżonych kosztami procesu za postępowanie odwoławcze po 1/3 części, zaś pozostałymi kosztami procesu tj. związanymi z apelacją Prokuratora obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

P. A. (1) został oskarżony o to, że:

I. w okresie od dnia 11 maja 2009 roku do dnia 15 października 2009 roku w B., będąc funkcjonariuszem publicznym, pracownikiem samorządu terytorialnego, zatrudnionym na kierowniczym stanowisku urzędniczym Kierownika Referatu Koordynacji i Wdrażania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego, Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, umyślnie nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 30 ust. 1 Ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych oraz z § 19 Regulaminu Pracy Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...ustanowionego Zarządzeniem (...Marszałka Województwa (...z dnia 30 czerwca 2004 roku, a od dnia 06 lipca 2009 roku z § 21 ust. 1 Regulaminu Pracy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa (...ustanowionego Zarządzeniem (...Marszałka Województwa (...z dnia 22 czerwca 2009 roku, w ten sposób, że w zamian za obietnicę uzyskania przez niego pieniędzy w nieustalonej kwocie i w celu ich uzyskania, wykonał zajęcie pozostające w sprzeczności i związane z zajęciami wykonywanymi w ramach obowiązków służbowych, wywołujące uzasadnione podejrzenie o jego stronniczość i interesowność jako pracownika samorządowego, w postaci przygotowania i sporządzenia na rzecz Przedsiębiorstwa (...L.i wspólnicy Spółka Jawna z (...)w G., wniosku tej firmy o dofinansowanie realizacji projektu o nazwie (...)firmy (...)” wraz z załącznikami do wniosku oraz pismami i materiałami składanymi w trakcie jego oceny, który to wniosek został złożony celem rozpatrzenia do Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...)i dotyczył ubiegania się przez Spółkę (...)o dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa (...)na lata 2007-2013, Priorytet (...)Wzrost innowacyjności i wspieranie przedsiębiorczości w regionie, Działanie (...)Wsparcie inwestycyjne przedsiębiorstw, Poddziałanie (...)Małe i średnie przedsiębiorstwa, a przy tym nie dopełniając obowiązku określonego w § 24 w zw. z § 23 Regulaminu Pracy Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...ustanowionego Zarządzeniem Nr (...)Marszałka Województwa (...)z dnia 30 czerwca 2004 roku, a od dnia 06 lipca 2009 roku określonego w § 16 ust. 2 w zw. z § 25 ust. 1 Regulaminu Pracy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa (...ustanowionego Zarządzeniem Marszałka Województwa (...)Nr(...)z dnia 22 czerwca 2009 roku prace nad przygotowaniem i sporządzeniem wniosku wraz z załącznikami do wniosku oraz pismami i materiałami składanymi w trakcie jego oceny prowadził również w czasie i miejscu pracy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa (...)i jednocześnie przekraczając swoje uprawnienia określone w „Zakresie zadań, uprawnień, odpowiedzialności i zastępstwa” z dnia 27 marca 2009 roku przy przygotowywaniu i sporządzaniu wniosku wraz z załącznikami do wniosku oraz pismami i materiałami składanymi w trakcie jego oceny wykorzystał fakt zatrudnienia w Urzędzie Marszałkowskim Województwa (...)oraz zajmowane stanowisko i tak: wykorzystał przy przygotowywaniu i sporządzaniu tych dokumentów na rzecz Spółki (...)dokumentację służbową Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...)złożoną przez inne podmioty ubiegające się o dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w postaci wniosków o dofinansowanie wraz z biznesplanami złożonych do Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...)przez (...)R. S.z siedzibą w B.oraz Usługi (...)z siedzibą w S.oraz w postaci pism składanych do Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...)przez firmę (...)z siedzibą w B., jak i kontaktował się z P. M.pracownikiem Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...)biorącym udział w ocenie formalnej wniosków o dofinansowanie złożonych w ramach konkursu w którym został również złożony wniosek Spółki (...)celem dokonania przez P. M.oceny formalnej wniosku Spółki (...), jak i udostępnienia mu przez P. M.dokumentacji innych podmiotów ubiegających się o dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej złożonej do Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...)celem jej wykorzystania przy przygotowywaniu i sporządzaniu materiałów wniosku Spółki (...), a nadto uzyskał w dniu 07 lipca 2009 roku pismo Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...)informujące o błędach formalnych wniosku wraz z załącznikami złożonego przez Spółkę (...)stwierdzonych podczas jego oceny formalnej i wzywające do usunięcia tych błędów w terminie 5 dni roboczych od dnia otrzymania pisma przez wnioskodawcę pod rygorem odrzucenia wniosku, w sytuacji gdy pismo to zostało oficjalnie wysłane z Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...)do Spółki (...)w dniu 14 lipca 2009 roku, co wydłużyło czas na usunięcie błędów formalnych wniosku wraz z załącznikami do wniosku i uprzywilejowywało Spółkę (...)w stosunku do innych wnioskodawców ubiegających się o dofinansowanie, jak i umożliwił (...) Spółki (...)W. S.usunięcie błędów formalnych złożonego wniosku wraz z załącznikami do wniosku po upływie terminu dla dokonania tych czynności, dzięki czemu wniosek nie został odrzucony na etapie oceny formalnej, a podejmując tego rodzaju zachowania działała na szkodę interesu publicznego w postaci nierównej pozycji podmiotów ubiegających się o dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa (...)na lata 2007-2013, Priorytet (...)Wzrost innowacyjności i wspieranie przedsiębiorczości w regionie, Działanie (...)Wsparcie

inwestycyjne przedsiębiorstw, Poddziałanie (...)Małe i średnie przedsiębiorstwa i naruszenia bezstronności oceny składanych wniosków o dofinansowanie, jak i w postaci niezasadnego przejścia oceny formalnej przez wnioski o dofinansowanie, którego błędy formalne nie zostały usunięte w wymaganym terminie i który winien podlegać odrzuceniu oraz w postaci nieuprawnionego wykorzystania dokumentacji służbowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...), jak i w postaci nieprzestrzegania przez P. A. (1)oraz podważenia zaufania do przestrzegania przez pracowników samorządowych bezstronności, sumienności, uczciwości, bezinteresowności i prawa, w tym przez osoby dokonujące oceny złożonych wniosków o dofinansowanie

tj. o czyn z art. 231 § 2 kk

II. w okresie od miesiąca czerwca – lipca 2006 roku do dnia 23 kwietnia 2007 roku w B.i S., rejonu (...), będąc funkcjonariuszem publicznym, pracownikiem samorządu terytorialnego zatrudnionym na stanowisku urzędniczym podinspektora w Departamencie Polityki Regionalnej i Funduszy Strukturalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...), a od dnia 01 listopada 2006 roku na stanowisku inspektora w tym Departamencie i od dnia 01 lutego 2007 roku na kierowniczym stanowisku urzędniczym Kierownika Referatu Koordynacji i Wdrażania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Departamentu Polityki Regionalnej i Funduszy Strukturalnych, Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, umyślnie nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 18 Ustawy z dnia 22 marca 1990 roku o pracownikach samorządowych, a od dnia 10 października 2006 roku z art. 18 ust. 1 tej Ustawy oraz wynikającego z § 19 Regulaminu Pracy Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...), ustanowionego Zarządzeniem Nr (...)Marszałka Województwa (...)z dnia 30 czerwca 2004 roku, w ten sposób że w zamian za kwotę 5160 zł, wykonał zajęcie pozostające w sprzeczności i związane z zajęciami wykonywanymi w ramach obowiązków służbowych, wywołujące uzasadnione podejrzenie o jego stronniczość i interesowność jako pracownika samorządowego, w postaci przygotowania i sporządzenia na rzecz Wyższej Szkoły (...)w S.wniosku wymienionej Szkoły o dofinansowanie realizacji projektu o nazwie „Budowa Centrum (...)Sportowego Wyższej Szkoły (...)w B.– etap I” wraz z załącznikami do wniosku oraz pismami i materiałami składanymi w trakcie jego oceny, który to wniosek został złożony celem rozpatrzenia do Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...)i dotyczył ubiegania się przez Wyższą Szkołę (...)w S.o dofinansowanie ze środków Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego na lata 2004-2006, Priorytet 1 Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów, Działanie (...)(...)infrastruktura społeczna, Poddziałanie (...)(...)infrastruktura edukacyjna, a jednocześnie przekraczając swoje uprawnienia określone w „Zakresie zadań, uprawnień, odpowiedzialności i zastępstwa” z dnia 04 kwietnia 2006 roku przy przygotowywaniu i sporządzaniu wniosku wraz z załącznikami do wniosku oraz pismami i materiałami składanymi w trakcie jego oceny, wykorzystał fakt zatrudnienia w Urzędzie Marszałkowskim Województwa (...)i zajmowane stanowisko, kontaktując się z A. P.pracownicą Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...)biorącą udział w ocenie formalnej wniosku złożonego przez Wyższą Szkołę (...)w S.celem udzielenia pomocy przez A. P.przy przygotowywaniu i sporządzaniu wniosku oraz materiałów wniosku, w tym studium wykonalności projektu, jak i odpowiedzi na wątpliwości skierowane do Wyższej Szkoły (...)przez Panel Ekspertów dokonujący oceny merytorycznej złożonego wniosku, co następnie A. P.uczyniła, a podejmując tego rodzaju zachowania działał na szkodę interesu publicznego w postaci nieprzestrzegania przez siebie oraz podważenia zaufania do przestrzegania przez pracowników samorządowych bezstronności, sumienności, uczciwości, bezinteresowności i prawa, w tym przez osoby dokonujące oceny składanych wniosków o dofinansowanie oraz w postaci nierównej pozycji podmiotów ubiegających się o dofinansowanie ze środków Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego na lata 2004-2006, Priorytet 1 Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów, Działanie (...)(...)infrastruktura społeczna, Poddziałanie (...)(...)infrastruktura edukacyjna i naruszenia bezstronności oceny składanych wniosków o dofinansowanie

tj. o czyn z art. 231 § 2 kk

III. w okresie od dnia 22 maja 2009 roku do dnia 29 czerwca 2009 roku w B., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez A. W.i M. W.w postaci przyznania im nienależnych stypendiów, będąc funkcjonariuszem publicznym, pracownikiem samorządu terytorialnego zatrudnionym na kierowniczym stanowisku urzędniczym

Kierownika Referatu Koordynacji i Wdrażania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego, Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...) oraz pełniąc funkcję członka Komisji Oceny Wniosków złożonych do Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...) przez osoby ubiegające się o przyznanie stypendiów dla studentów napotyających bariery w dostępie do kształcenia z powodu trudnej sytuacji materialnej w ramach Działania (...) „Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez programy stypendialne” Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004-2006, umyślnie przekroczył swoje uprawnienia określone w „Zakresie zadań, uprawnień, odpowiedzialności i zastępstwa” z dnia 27 marca 2009 roku oraz nie dopełnił obowiązku zgodnego z prawem załatwiania spraw określonego w punkcie (...) „Zakresu zadań, uprawnień, odpowiedzialności i zastępstwa” z dnia 27 marca 2009 roku, jak i w art. 24 ust. 2 pkt 1 Ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych oraz w § 122 pkt 2 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...) ustanowionego uchwałą Zarządu Województwa (...) Nr (...) dnia 11 marca 2008 roku oraz nie dopełnił obowiązku dbałości o środki publiczne określonego w punkcie (...) „Zakresu zadań, uprawnień, odpowiedzialności i zastępstwa” z dnia 27 marca 2009 roku i w art. 24 ust. 1 Ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych, jak i nie dopełnił obowiązku bezstronnego i uczciwego wykonywania obowiązków członka Komisji Oceny Wniosków określonego w złożonej przez siebie Deklaracji bezstronności i poufności z dnia 21 maja 2009 roku, w ten sposób, że umożliwił A. W. i M. W. ponowne złożenie do Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...) dokumentacji, w miejsce tej pierwotnie złożonej, dotyczącej ubiegania się przez A. W. i M. W. o przyznanie stypendiów dla studentów napotyających bariery w dostępie do kształcenia z powodu trudnej sytuacji materialnej i dokonał zmian w tej dokumentacji, w taki sposób, aby A. W. i M. W. uzyskały nienależne stypendia poprzez zatajenie faktu osiągnięcia dochodu przez swoich rodziców z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego na terenie gminy N. określonego w Zaświadczeniu z dnia 15 maja 2009 roku numer Fn. (...) wystawionym przez Urząd Gminy N. i nie podanie rzeczywistej wysokości dochodu osiąganego na osobę w rodzinie, a podejmując tego rodzaju działania usunął z dokumentacji dotyczącej ubiegania się o przyznanie stypendiów złożonej do Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...) przez A. W. i M. W. dokumenty w postaci Zaświadczenia wystawionego przez Urząd Gminy N. numer (...), którym zaświadczone, iż rodzice A. W. i M. W. są podatnikami podatku rolnego za grunty o powierzchni 1, 9668 ha przeliczeniowego, a dochód za 2007 rok z tytułu wskazanego gospodarstwa wyniósł kwotę 4366, 30 zł oraz usunął Oświadczenia o wysokości osiągniętego dochodu na osobę w rodzinie złożone przez A. W. i M. W. w których wykazały one dochód określony w Zaświadczeniu numer (...) wystawionym przez Urząd Gminy N. i jednocześnie umożliwił A. W. i M. W. złożenie nowych Oświadczeń o wysokości osiągniętego dochodu na osobę w rodzinie z nieprawdziwą datą ich wypełnienia określoną na dzień 22 maja 2009 roku w których A. W. i M. W. zataiły fakt osiągnięcia dochodu przez swoich rodziców z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego na terenie Gminy N., a następnie dokonując oceny wniosków o przyznanie stypendiów złożonych przez A. W. i M. W. stwierdził nieprawdę w dokumentach w postaci Kart Oceny wskazując w nich niezgodnie z prawdą, iż wysokość dochodu na osobę w rodzinie A. W. i M. W. wynosi 77,91 zł, co nie uwzględniało dochodu z gospodarstwa rolnego na terenie Gminy N., jak i nieprawdziwie wskazał, iż oceny wniosków złożonych przez A. W. i M. W. dokonał w dniu 04 czerwca 2009 roku, wskutek czego A. W. i M. W. zostały sklasyfikowane wśród 193 osób o najniższej wysokości dochodu na osobę w rodzinie, które zakwalifikowano do przyznania stypendiów i na mocy umów z dnia 23 czerwca 2009 roku zawartych z Samorządem Województwa (...) Urzędem Marszałkowskim Województwa (...) otrzymały w dniu 29 czerwca 2009 roku nienależne stypendia w kwocie po 3150 zł każda, podczas gdy w sytuacji uwzględnienia i wykazania zatajonego dochodu z tytułu gospodarstwa rolnego na terenie Gminy N., A. W. i M. W., z uwagi na wysokość dochodu przypadającego na osobę w rodzinie, nie znalazłyby się wśród 193 osób zakwalifikowanych do przyznania stypendiów i nie otrzymałyby wnioskowanych stypendiów, a podejmując tego rodzaju zachowania działał na szkodę interesu publicznego w postaci wypłacenia przez Urząd Marszałkowski Województwa (...) nienależnych stypendiów na rzecz A. W. i M. W. w łącznej kwocie 6300 zł oraz w postaci nierównej pozycji osób ubiegających się o przyznanie stypendiów dla studentów napotyających bariery w dostępie do kształcenia z powodu trudnej sytuacji materialnej w ramach Działania 2.2 „Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez programy stypendialne” Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004-2006 i naruszenia bezstronności oceny składanych wniosków o przyznanie stypendiów, jak i w postaci nieprzestrzegania przez P. A. (1) oraz podważenia zaufania do przestrzegania przez pracowników samorządowych bezstronności, sumienności, uczciwości, bezinteresowności i prawa oraz dbałości o środki publiczne, jak i na szkodę

interesu prywatnego M. K.i P. K., którzy znaleźliby się wśród 193 osób zakwalifikowanych do przyznania stypendiów, w sytuacji ich nieprzyznania M. W.i A. W.,

tj. o czyn z art. 231 § 2 kk

P. M. został oskarżony o to, że:

IV. w okresie od dnia 10 czerwca 2009 roku do dnia 17 czerwca 2009 roku w B., B.i nieustalonych miejscach, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez A. W.i M. W.w postaci nienależnych stypendiów, chcąc aby P. A. (1)dokonał czynu zabronionego polegającego na przekroczeniu uprawnień i niedopełnieniu obowiązków w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez A. W.i M. W.poprzez przyznanie im nienależnych stypendiów, podlegał do jego popełnienia P. A. (1)będącego funkcjonariuszem publicznym, pracownikiem samorządu terytorialnego zatrudnionym na kierowniczym stanowisku urzędniczym Kierownika Referatu Koordynacji i Wdrażania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego, Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...)i dokonującego, jako członek Komisji Oceny Wniosków, oceny wniosków o przyznanie stypendiów złożonych do Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...)przez A. W.i M. W.w związku z ubieganiem się przez nie o przyznanie stypendiów dla studentów napotykających bariery w dostępie do kształcenia z powodu trudnej sytuacji materialnej w ramach Działania (...), „Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez programy stypendialne” Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004-2006, w ten sposób, że nakłonił P. A. (1)do umożliwienia A. W.i M. W.ponownego złożenia do Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...)dokumentacji, w miejsce tej pierwotnie złożonej, dotyczącej ubiegania się przez A. W.i M. W.o przyznanie stypendiów i do dokonania zmian w tej dokumentacji, w taki sposób, aby A. W.i M. W.uzyskały nienależne stypendia poprzez zatajenie faktu osiągnięcia dochodu przez swoich rodziców z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego na terenie gminy N.określonego w zaświadczeniu z dnia 15 maja 2009 roku numer Fn. (...)wystawionym przez Urząd Gminy N.i nie podanie rzeczywistej wysokości dochodu osiąganego na osobę w rodzinie, co następnie P. A. (1)uczynił, po uprzednim skontaktowaniu go z A. W.i M. W.przez P. M., wskutek czego A. W.i M. W.zostały sklasyfikowane wśród 193 osób o najniższej wysokości dochodu na osobę w rodzinie, które zakwalifikowano do przyznania stypendiów i na mocy umów z dnia 23 czerwca 2009 roku zawartych z Samorządem Województwa (...)Urzędem Marszałkowskim Województwa (...)otrzymały nienależne stypendia w kwocie po 3150 zł każda, które nie zostałyby im przyznane w sytuacji uwzględnienia i wykazania zatajonego dochodu z tytułu gospodarstwa rolnego na terenie gminy N.wynikającego z zaświadczenia z dnia 15 maja 2009 roku numer Fn. (...)wystawionego przez Urząd Gminy N., albowiem z uwagi na wysokość dochodu przypadającego na osobę w rodzinie, A. W.i M. W.nie znalazłyby się wśród 193 osób zakwalifikowanych do przyznania stypendiów i nie otrzymałyby wnioskowanych stypendiów, co stanowiło jednocześnie nakłonienie P. A. (1)do zachowania będącego działaniem na szkodę interesu publicznego w postaci wypłacenia przez Urząd Marszałkowski Województwa (...)nienależnych stypendiów na rzecz A. W.i M. W.w łącznej kwocie 6300 zł oraz w postaci nierównej pozycji osób ubiegających się o przyznanie stypendiów dla studentów napotykających bariery w dostępie do kształcenia z powodu trudnej sytuacji materialnej w ramach Działania 2.2 „Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez programy stypendialne” Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004-2006 i naruszenia bezstronności oceny składanych wniosków o przyznanie stypendiów, jak i w postaci nieprzestrzegania przez P. A. (1)oraz podważenia zaufania do przestrzegania przez pracowników samorządowych bezstronności, sumienności, uczciwości, bezinteresowności i prawa oraz dbałości o środki publiczne, jak i na szkodę interesu prywatnego M. K.i P. K., którzy znaleźliby się wśród 193 osób zakwalifikowanych do przyznania stypendiów, w sytuacji ich nieprzyznania M. W.i A. W.,

tj. o czyn z art. 18 § 2 kk w zw. z art. 231 § 2 kk

M. O. został oskarżony o to, że:

V. w okresie od dnia 02 lutego 2009 roku do dnia 09 maja 2009 roku w Ł., będąc funkcjonariuszem publicznym, pracownikiem samorządu terytorialnego, zatrudnionym na stanowisku Dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Ł., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez M. G. (1)w postaci zwiększonego

wynagrodzenia, przekroczył swoje uprawnienia w zakresie kierowania działalnością Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Ł. oraz prowadzenia gospodarki finansowej tej instytucji, jak i w zakresie zatrudniania pracowników oraz wykonywania wobec nich czynności w sprawach z zakresu prawa pracy i stosunku pracy, określone w § 5 ust. 1 i 4 i w § 12 ust. 1 Statutu Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Ł. nadanego Uchwałą Numer (...) Zarządu Województwa (...) z dnia 08 października 2007 roku, jak i w § 4 ust. 1 i 4 pkt c i w § 13 ust. 1 Regulaminu Organizacyjnego Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Ł. zatwierdzonego Uchwałą Numer (...) Zarządu Województwa (...) z dnia 12 czerwca 2006 roku oraz w art. 119 ust. 1 Ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym, jak i nie dopełnił obowiązku kształtowania wynagrodzenia za pracę pracownikowi odpowiedniego do wykonywanej pracy i kwalifikacji wymaganych przy jej wykonaniu, a także ilości i jakości świadczonej pracy, określonego w § 32 ust. 1 Regulaminu Pracy Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Ł. ustalonego Zarządzeniem Numer (...) Dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Ł. z dnia 15 stycznia 2003 roku, w ten sposób, że w umowie o pracę z dnia 10 lutego 2009 roku zawartej z M. G. (1) na czas określony od dnia 10 lutego 2009 roku do dnia 09 maja 2009 roku i dotyczącej zatrudnienia M. G. (1) w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego w Ł. w charakterze pracownika technicznego przyznał M. G. (1) wynagrodzenie w kwocie 3000 zł, podczas gdy pierwotnie w trakcie rozmów dotyczących zatrudnienia M. G. (1) określił to wynagrodzenie na kwotę pomiędzy 2000 zł, a 2500 zł, zaś podwyższenie tego wynagrodzenia do kwoty 3000 zł i określenie go w tej wysokości w umowie o pracę nastąpiło bez jakiegokolwiek podstawy faktycznej i uzasadnienia merytorycznego, tylko i wyłącznie z uwagi na interwencję podjętą przez K. T. u M. O. i fakt, że M. G. (1) jest znajomym K. T. będącego radnym Sejmiku Województwa (...) i pełniącego w przeszłości funkcję członka Zarządu Województwa (...), a podejmując tego rodzaju zachowanie działał na szkodę interesu publicznego w postaci wypłacenia przez Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Ł. na rzecz M. G. (1) pensji zwiększonej bez jakiegokolwiek podstawy faktycznej i uzasadnienia merytorycznego o łączną kwotę nie mniejszą niż 1334,94 zł, w tym kwoty nie mniejszej niż 373,24 zł z tytułu zasiłku chorobowego finansowanego ze środków Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W. oraz w postaci poniesienia przez Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Ł. wyższych kosztów pracy związanych z wynagrodzeniem M. G. (1) zwiększonym bez jakiegokolwiek podstawy faktycznej i uzasadnienia merytorycznego w łącznej kwocie nie mniejszej niż 121,42 zł oraz w postaci podważenia zaufania do prawidłowego funkcjonowania instytucji samorządu terytorialnego Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Ł. i tego, że wynagrodzenia pracowników w instytucjach publicznych są kształtowane adekwatnie do wykonywanej pracy i kwalifikacji pracownika niezależnie od jego prywatnych znajomości,

tj. o czyn z art. 231 § 2 kk

K. T. został oskarżony o to, że:

VI. w dniu 02 lutego 2009 roku, znajdując się w nieustalonym miejscu, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez M. G. (1) w postaci zwiększonego wynagrodzenia, chcąc aby M. O. dokonał czynu zabronionego polegającego na przekroczeniu uprawnień i niedopełnieniu obowiązków w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez M. G. (1) poprzez przyznanie mu zwiększonego wynagrodzenia bez jakiegokolwiek podstawy faktycznej i uzasadnienia merytorycznego, podzegał do jego popełnienia M. O. będącego funkcjonariuszem publicznym, pracownikiem samorządu terytorialnego, zatrudnionym na stanowisku Dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Ł., w ten sposób, że nakłonił M. O. do przyznania M. G. (1) w umowie o pracę z dnia 10 lutego 2009 roku zawartej z M. G. (1) na czas określony od dnia 10 lutego 2009 roku do dnia 09 maja 2009 roku i dotyczącej zatrudnienia M. G. (1) w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego w Ł. w charakterze pracownika technicznego wynagrodzenia w kwocie 3000 zł, zamiast wynagrodzenia pierwotnie określonego przez M. O. w trakcie rozmów dotyczących zatrudnienia M. G. (1) w kwocie pomiędzy 2000 zł, a 2500 zł, bez jakiegokolwiek podstawy faktycznej i uzasadnienia merytorycznego, tylko i wyłącznie z uwagi na nakłanianie do tego przez K. T. i fakt, że M. G. (1) jest znajomym K. T., co następnie M. O. uczynił podwyższając wynagrodzenie M. G. (1) do kwoty 3000 zł bez jakiegokolwiek podstawy faktycznej i uzasadnienia merytorycznego i określając je w tej wysokości w umowie o pracę, co stanowiło jednocześnie nakłonienie M. O. do zachowania będącego działaniem na szkodę interesu publicznego w postaci wypłacenia przez Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Ł. na rzecz M. G. (1) pensji zwiększonej bez jakiegokolwiek podstawy faktycznej i uzasadnienia merytorycznego o łączną kwotę nie mniejszą niż 1334,94 zł, w tym kwoty nie mniejszej niż 373,24 zł z tytułu zasiłku

chorobowego finansowanego ze środków Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W. oraz w postaci poniesienia przez Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Ł. wyższych kosztów pracy związanych z wynagrodzeniem M. G. (1) zwiększonym bez jakiegokolwiek podstawy faktycznej i uzasadnienia merytorycznego w łącznej kwocie nie mniejszej niż 121,42 zł oraz w postaci podważenia zaufania do prawidłowego funkcjonowania instytucji samorządu terytorialnego Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Ł. i tego, że wynagrodzenia pracowników w instytucjach publicznych są kształtowane adekwatnie do wykonywanej pracy i kwalifikacji pracownika niezależnie od jego prywatnych znajomości,

tj. o czyn z art. 18 § 2 kk w zw. z art. 231 § 2 kk

Sąd Rejonowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie o sygn. akt XV K 69/13 oskarżonego **P. A. (1)** uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt III i za to na mocy art. 231 § 2 k.k. skazał go na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności

Oskarżonego **P. A. (1)** uniewinnił od popełnienia czynów zarzucanych mu w pkt I i II.

Oskarżonego **P. M.** uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na mocy art. 18 § 2 kk w zw. z art. 231 § 2 kk skazał go, a na mocy art. 19 § 1 kk w zw. z art. 231 § 2 kk wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności.

Na mocy art. 69 § 1 i 2 kk, art. 70 § 1 pkt 1 wykonanie orzeczonych kar pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonym **P. A. (1)** i **P. M.** na okres próby wynoszący 3 (trzy) lata.

Oskarżonych **M. O. i K. T.** uniewinnił od popełnienia zarzucanych im czynów.

Zasądził od oskarżonych **P. A. (1)** i **P. M.** kwoty po 180 złotych tytułem opłaty i zwolnił ich od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa pozostałych kosztów sądowych w całości.

Kosztami postępowania w części uniewinniającej obciążył Skarb Państwa.

Powyższy wyrok zaskarżyli Prokurator oraz obrońcy oskarżonych **P. A. (1)** i **P. M.**.

Obrońca oskarżonego **P. M.** zaskarżył orzeczenie w części tj. co do czynu przypisanego w pkt III /art. 18 § 2 kk w zw. z art. 231 § 2 kk/.

Na podstawie art. 438 pkt 2 i 3 kpk wyrokowi temu zarzucił:

1. obrazę przepisów postępowania mających wpływ na treść orzeczenia tj. art. 7 kpk i art. 410 kpk poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego (szczegółowo wymienionego w skarżonym wyroku str.67), z którego ma wynikać podżeganie przez oskarżonego osoby **P. A. (1)** do przekroczenia uprawnień i niedopełnieniu obowiązków w zakresie przyznania nienależnych stypendiów **A. W. i M. W.** oraz oparcie treści wyroku na selektywnie wybranym materiale dowodowym w sytuacji, gdy konsekwentne spójne twierdzenia oskarżonego **P. M.** oraz brak jakiegokolwiek innego materiału dowodowego wskazują wyłącznie na fakt poinstruowania przez niego siostr **W.** w zakresie technicznego złożenia przez nie wniosków o przyznanie stypendiów przy jednoczesnym braku jakichkolwiek wskazań co do wywierania wpływu na ostateczną decyzję i przychylnym załatwieniu sprawy przez **P. A. (1)** ówczasie zasiadającego w Komisji Ocen Wniosków,

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający wpływ na treść orzeczenia poprzez przyjęcie, że oskarżony **P. M.** podżegał **P. A. (1)** do przekroczenia uprawnień niedopełnieniu obowiązków w zakresie przyznania nienależnych stypendiów dla **A. W. i M. W.** w sytuacji, gdy spójne i konsekwentne wyjaśnienia **P. M.** jak i **P. A. (1)** wskazują, że **P. M.** w żaden sposób nie podżegał kogokolwiek do popełnienia przestępstwa i nie wpływał na ostateczne decyzje o przychylnym załatwieniu wniosków o stypendia złożone przez **A. i M. W.**, które zostały przez niego wyłącznie poinstruowane w zakresie technicznego złożenia wniosków i niezbędnych dokumentów, które należało do niego załączyć

Powołując się na powyższe zarzuty skarżący wniósł zmianę wyroku i odmienne orzeczenie co do istoty poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu

ewentualnie o uchylenie wyroku w skarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

Obrońca oskarżonego P. A. (1) zaskarżył wyrok w części to jest odnośnie rozstrzygnięć zawartych w pkt I, IV i VI jego sentencji zarzucając:

1/. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku w zakresie jego pkt I poprzez niezasadne przyjęcie, iż:

a. w dniu 17 czerwca 2009 r. M. i A., siostry, W. spotkały się z oskarżonym w pokoju nr (...) w budynku Urzędu Marszałkowskiego przy ul. gen. K. w B., a podczas tego spotkania oskarżony zniszczył uprzednio złożone przez M. i A. W. wnioski o przyznanie stypendium umożliwiając im wypełnienie na nowo kwestionariuszy i ich podpisanie w sytuacji, gdy P. A. (1) po raz pierwszy spotkał siostry W. podczas rozprawy w tej sprawie (a zatem rzekome spotkanie w dn. 17 czerwca 2009 r. nie miało miejsca) i nie umożliwił im zastąpienia złożonych przez nie uprzednio wniosków kwestionariuszami, w których wpisano - jako dochód rodziny W. - jedynie dochód z gospodarstwa rolnego położonego na terenie gminy C.;

b. P. A. (1) przekroczył swoje uprawnienia informując P. M. - pracownika tego samego urzędu - o stanie prac kierowanej przez siebie komórki organizacyjnej Urzędu Marszałkowskiego w zakresie oceny wniosków w sytuacji, gdy treść ogólnie przekazanej przez niego informacji w tym zakresie nie pozwala na zasadne formułowanie w stosunku do mojego klienta takowego zarzutu;

c. oceny wniosków siostr W. oskarżony nie dokonał w dniu 4 czerwca 2009 r. w sytuacji, gdy brak podpisu oskarżonego na liście komisji oceny wniosków w tym dniu świadczy jedynie o tym, że z uwagi na ogromną liczbę wniosków i spiętrzenie pracy zapomniał on tego uczynić, a w żaden sposób nie pozwala na przyjęcie tego, że w tym dniu nie ocenił wzmiankowanych wniosków i świadomie wpisał w karcie oceny wniosków inną datę niż ta, w której tej czynności dokonał;

d. oskarżony dokonał zapisów (obliczeń) ołówkiem w formularzach zgłoszenia studentów - A. i M. W. - w sytuacji, gdy okoliczność ta nie została wykazana jakimkolwiek dowodem przeprowadzonym w sprawie, zaś opinia z zakresu badań dokumentów z dn. 10 sierpnia 2012 r. (k. 5845-5855 akt postępowania przygotowawczego) pozwala jedynie na ustalenie tego, jaka była pierwotna treść zapisów i jakim środkiem pisać zostały one sporządzone nie zaś kto je sporządził, w szczególności by był to oskarżony;

2. naruszenie art. 7 kpk – zasady swobodnej oceny dowodów – poprzez niezasadne przyjęcie, iż:

a. relacja A. i M. W. w zakresie, w jakim kategorycznie zaprzeczyły, by spotkały kiedykolwiek przed dniem rozprawy oskarżonego i by to on był urzędnikiem, który umożliwił im dokonanie zmian w treści złożonych wniosków nie polega na prawdzie w sytuacji, gdy ich relacja co do braku udziału oskarżonego w działaniach polegających na zastąpieniu uprzednio złożonych przez nie wniosków wnioskami, w których jako jedyny dochód rodziny wskazano dochody uzyskiwane z prowadzenia gospodarstwa rolnego położonego w gminie C. polega na prawdzie, wzmiankowane osoby posiadają wiedzę z tego zakresu, z kim kontaktowały się w celu dokonania korekt we wnioskach i nie ma żadnego powodu, by zasadnie przyjmować, że - pouczone o odpowiedzialności karnej za składanie zeznań sprzecznych z prawdą - miałyby świadomie zeznać przed Sądem nieprawdę;

b. zeznanie świadka M. B. w zakresie dotyczącym rozpoznawania wniosków stypendialnych złożonych przez M. i A. W. nie polega na prawdzie, a nawet, że w związku ze swoim udziałem winien on również ponieść odpowiedzialność karną w sytuacji, gdy oczywistym jest, że z uwagi na ogromną ilość wniosków i zbyt małą liczbę urzędników dokonujących ich oceny nie do końca przestrzegano procedur związanych z obiegiem dokumentów, do szafy z wnioskami dostęp

miał każdy z urzędników pracujący nad oceną wniosków - nie tylko oskarżony - a zatem, że każdy z urzędników mający fizyczny dostęp do tych wniosków mógł dokonać zamiany wniosków stypendialnych sióstr W.;

c. wyjaśnienia oskarżonego w zakresie dotyczącym procedowania nad oceną wniosków stypendialnych (w szczególności wniosku złożonego przez A. i M. W.), a także w zakresie, w jakim zaprzeczył, by kiedykolwiek przed dniem rozprawy spotkał się lub rozmawiał z siostrami W. nie polega na prawdzie w sytuacji, gdy depozycje oskarżonego w tym zakresie polegają na prawdzie i znajdują dodatkowe potwierdzenie w zeznaniach A. i M. W.;

d. zeznania świadków A. i M. W. złożone w toku postępowania przygotowawczego polegają na prawdzie w sytuacji, gdy w treści pisemnego uzasadnienia wyroku Sąd I instancji wskazuje na to, iż zachowania podejmowane wobec świadków i podejrzanych w tej sprawie w toku postępowania przygotowawczego, w szczególności sposób przesłuchiwanie świadków i podejrzanych, zadawanie im pytań sugerujących odpowiedź, a także - jak np. w przypadku świadka C. O. - poddanie go przed przesłuchaniem procedurze, którą nosi znamiona próby wywierania niedozwolonego nacisku na świadka, wskazują na brak obiektywizmu po stronie osób prowadzących postępowanie przygotowawcze, co winno prowadzić do ustalenia, że w oparciu o oświadczenia wiedzy składane przez osoby słuchane w toku postępowania przygotowawczego nie sposób czynić żadnych ustaleń w sprawie, a jedynymi miarodajnymi dowodami w tym zakresie winny być ich depozycje składane wobec Sądu, w sytuacji, gdy osoby te miały zachowaną pełną swobodę wypowiedzi i nie były poddawane działaniom noszącym znamiona wywierania presji, zaś ich słowa zostały wiernie zapisane w treści protokołów rozpraw;

3. naruszenie art. 5 § 2 kpk - zasady in dubia pro reo - poprzez stwierdzenie, iż w sprawie nie występują nie dające się usunąć wątpliwości w sytuacji, gdy postępowanie sądowe nie ujawniło w istocie żadnego dowodu mogącego świadczyć o tym, iż oskarżony popełnił czyn przypisany mu w pkt. I skarżonego wyroku, zaś przeprowadzone w ramach postępowania sądowego dowody wskazują, że przed dniem rozprawy nigdy nie spotkał A. ani M. W., nie rozmawiał z nimi przez telefon, a także, iż to nie oskarżony dokonał zamiany złożonych przez nie wniosków o przyznanie stypendium.

Podnosząc powyższe zarzuty obrońca P. A. (1) wniósł o zmianę wyroku w odniesieniu do w/w w zaskarżonej części poprzez jego uniewinnienie od czynu przypisanego mu w pkt I wyroku.

Wyrok zaskarżył również Prokurator :

- wobec P. A. (1) w zakresie czynów z pkt I i II aktu oskarżenia w całości, zaś w zakresie czynu z pkt III w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze - na niekorzyść oskarżonego,

- P. M. w części dotyczącej orzeczenia o karze na jego niekorzyść,

- M. O. i K. T. w całości na niekorzyść oskarżonych

Powołując się na treść art. 438 pkt 2, 3 i 4 kpk powyższemu wyrokowi zarzucił:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia o uniewinnieniu Piotra K. A. od popełnienia czynów opisanych w pkt I i II aktu oskarżenia, mający wpływ na jego treść polegający na przyjęciu, że przygotowując i sporządzając jako funkcjonariusz publiczny - pracownik samorządu terytorialnego zatrudniony na urzędniczym, a następnie na kierowniczym stanowisku w Urzędzie Marszałkowskim Województwa (...) wnioski do tego (...) o dofinansowanie realizacji projektów na rzecz Przedsiębiorstwa (...) i wspólnicy Spółka Jawna z (...) w G. oraz na rzecz Wyższej Szkoły (...) w S. nie wykonywał zajęć pozostających w sprzeczności i związanych z obowiązkami służbowymi oraz wykorzystując przy tych działaniach dokumentację służbową (...) w postaci podobnych wniosków innych podmiotów oraz umożliwiony mu przez innego pracownika samorządowego - P. M. dłuższy niż przewidziany przepisami prawa czas do usunięcia błędów formalnych wniosku (w przypadku Spółki (...)) oraz pomoc merytoryczną pracownicy Urzędu Marszałkowskiego A. P. (w przypadku Wyższej Szkoły (...)) nie przekroczył uprawnień

wynikających z faktu zatrudnienia w Urzędzie Marszałkowskim Województwa (...), podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy daje podstawy do uznania jego winny w zakresie tych występków,

2. rażąco niewspółmierność kary orzeczonej wobec P. A. (1) za czyn opisany w pkt III aktu oskarżenia polegającą na odstąpieniu od wymierzenia kary grzywny podczas gdy znaczny stopień winy i społecznej szkodliwości tego czynu oraz okoliczności jego popełnienia, w szczególności działanie w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez inne osoby oraz niedopełnienie ciążącego na nim jako osobie zajmującej kierownicze stanowisko urzędnicze w Urzędzie Marszałkowskim Województwa (...) obowiązku dbałości o środki publiczne uzasadniały konieczność jej wymierzenia,

3. niesłuszne niezastosowanie środka karnego w postaci zakazu zajmowania stanowisk urzędniczych i kierowniczych w jednostkach samorządu terytorialnego w części skazującej P. A. (1) za czyn opisany w pkt III aktu oskarżenia, podczas gdy znaczny stopień winy i społecznej szkodliwości tego czynu oraz okoliczności jego popełnienia, w szczególności nadużycie kierowniczego stanowiska urzędniczego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa (...) oraz funkcji członka komisji oceny wniosków stypendialnych, ranga przekroczonych uprawnień oraz niedopełnionych obowiązków oraz fakt działania w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez inne osoby uzasadniały konieczność jego zastosowania,

4. rażąco niewspółmierność kary orzeczonej wobec P. M. za czyn opisany w pkt IV aktu oskarżenia polegającą na odstąpieniu od wymierzenia kary grzywny, podczas gdy znaczny stopień winy i społecznej szkodliwości tego czynu oraz okoliczności jego popełnienia, w szczególności działanie w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez spokrewnione z nim osoby oraz nakłanianie Piotra K. A. jako osoby zajmującej kierownicze stanowisko urzędnicze w Urzędzie Marszałkowskim Województwa (...) do niedopełnienia obowiązku dbałości o środki publiczne uzasadniały konieczność jej wymierzenia,

5. obrazę przepisu prawa procesowego mającą wpływ na treść orzeczenia pod postacią art. 424 § 2 kpk poprzez zaniechanie odniesienia się w uzasadnieniu skarżonego orzeczenia do niezastosowania wobec oskarżonych P. A. (1) oraz P. M. kar grzywny wnioskowanych przez oskarżyciela publicznego,

6. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia o uniewinnieniu M. O. od popełnienia czynu opisanego w pkt V aktu oskarżenia, mający wpływ na jego treść, poprzez przyjęcie, że ustalenie przez niego wynagrodzenia M. G. (1) mieściło się w granicach uprawnień wynikających z faktu kierowania działalnością Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Ł., podczas gdy stanowiło ich przekroczenie gdyż nastąpiło bez jakiegokolwiek podstawy faktycznej i uzasadnienia merytorycznego, tylko i wyłącznie z uwagi na interwencję podjętą przez znajomego tego pracownika - K. T. - radnego Sejmiku Województwa (...) i pełniącego w przeszłości funkcję członka Zarządu Województwa (...), podczas gdy ocena materiału dowodowego prowadzi do odmiennego wniosku i daje podstawy do uznania winy M. O. w zakresie czynu określonego wart. 232 § 2 kk,

7. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia o uniewinnieniu K. T. od popełnienia czynu opisanego w pkt VI aktu oskarżenia, mający wpływ na jego treść, poprzez przyjęcie, że podjęta przez niego u M. O. jako Dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Ł. interwencja w zakresie podwyższenia wynagrodzenia jego znajomemu M. G. (1) nie nosiła znamion nakłonienia tej osoby do przekroczenia uprawnień w zakresie kierowania działalnością podległej jednostki oraz niedopełnienia obowiązku właściwego kształtowania wynagrodzenia zatrudnianych pracowników co skutkowało uniewinnieniem oskarżonego od zarzutu popełnienia czynu z art. 18 § 2 kk w zw. z art. 231 § 2 kk, podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy daje podstawy do uznania jego winny w tym zakresie.

Na podstawie art. 437 § 1 i 2 kpk wniósł o:

1. uchylene zaskarżonego wyroku w części uniewinniającej Piotra K. A. przekazanie w tym zakresie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania,

2. zmianę zaskarżonego wyroku w części skazującej Piotra K. A. i P. M. poprzez orzeczenie obok kar pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania dodatkowo:

- oskarżonemu P. A. (1) kary grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych przyjmując jedną stawkę za równoważną kwocie 20 zł oraz środka karnego w postaci zakazu zajmowania stanowisk urzędniczych i kierowniczych w jednostkach samorządu terytorialnego na okres 3 lat,

- oskarżonemu P. M. kary grzywny w wymiarze 40 stawek dziennych przyjmując wartość jednej stawki na równoważną kwocie 20 zł,

3. uchylenie zaskarżonego wyroku w części uniewinniającej M. O. i K. T. i przekazanie w tym zakresie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Spośród wywiedzionych w sprawie apelacji jedynie skarga odwoławcza Prokuratora zasługiwała na częściowe podzielenie tj. w zakresie zarzutu rażącej niewspółmierności kar orzeczonych wobec oskarżonych P. A. (1) i P. M. poprzez odstąpienie od wymierzenia im grzywnien, o czym szerzej w dalszej części niniejszego uzasadnienia.

Jako, że jednak apelacje obrońców w/w oskarżonych należało uznać za dalej idące, to od nich należy rozpocząć niniejsze rozważania.

Apelacje obrońców P. A. (1) i P. M. .

Obydwaj skarżący powołując się na zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, czy też obraży prawa procesowego tj. art. 7 i 410 kpk, podnosząc rzekome przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów sugerowali, iż w postępowaniu nie zdołano zgromadzić dowodów, które pozwalałyby na jednoznaczne przypisanie obu oskarżonym sprawstwa bądź podżegania do czynu z art. 231 § 2 kk tj. przestępstwa tzw. nadużycia uprawnień przez funkcjonariusza publicznego. Zwłaszcza obrońca oskarżonego P. A. (1) najwyraźniej mając na uwadze treść, a zwłaszcza wymowę materiałów uzyskanych w wyniku tzw. kontroli operacyjnej, znajdujących się w aktach niejawnych, a które to wg Sądu I instancji zdecydowanie obciążają obydwu oskarżonych, starał się wykreować taką oto rzeczywistość zgodnie z którą dowody owe (niewątpliwie niekorzystne dla jego klienta) z racji braku możliwości zaskarżenia przez oskarżonego samej decyzji o tzw. podsłuchu, należałoby zdyskwalifikować jako pozyskane „nielegalnie”.

Kwestię tę jednoznacznie negatywnie ocenił Sąd Okręgowy orzekający w niniejszej sprawie w toku rozprawy apelacyjnej, wydając w tym przedmiocie stosowne postanowienie, dlatego też nie ma potrzeby ponownie jej szczegółowo analizować odnosząc się do aspektu samej treści dowodów, jakimi dysponował Sąd I instancji.

Przechodząc zatem do merytorycznej oceny materiału dowodowego, leżącego u podstaw wydania skarżonego wyroku (zarówno jawnego, jak i tego znajdującego się w aktach oznaczonych jako poufne o sygn. Pf), odnoszącego się do czynów z pkt III i IV a/o, za który obaj oskarżeni zostali skazani należy stwierdzić, że w procedowaniu Sądu Rejonowego nie sposób dopatrzeć się sugerowanych uchybień. Stan faktyczny ustalony w tym zakresie, związany z zachowaniem oskarżonych, nie budzi zastrzeżeń Sądu Okręgowego, prawidłowa jest również jego karnoprawna ocena.

Choć ustalone przez Sąd I instancji zachowanie oskarżonego P. A. (1) w zakresie wszystkich trzech zarzuconych mu przez Prokuratora zachowań na pozór wydaje się być tożsame, polegało bowiem ogólnie rzecz ujmując na prowadzeniu (poza zatrudnieniem w Urzędzie Marszałkowskim Województwa (...)) czynności (sporządzaniu pism i wniosków) na rzecz podmiotów (osób), które to pisma były następnie przedmiotem procedur prowadzonych w tymże urzędzie, to rozstrzygnięcie Sądu I instancji, który skazał oskarżonego jedynie za czyn z pkt III, przy równoczesnym uniewinnieniu go od dwóch pozostałych zachowań, nie zawiera w sobie wewnętrznej sprzeczności.

Aby wyjaśnić tę kwestię, którą nota bene bardzo szeroko, szczegółowo, a przy tym trafnie przeanalizował Sąd Rejonowy w obszernym uzasadnieniu wyroku, należy wyjść od ustawowych znamion tzw. przestępstwa urzędniczego z art. 231 kk.

Po pierwsze sprawca musi mieć przymiot funkcjonariusza publicznego (art. 115 § 13 kk), po wtóre swoim zachowaniem umyślnie i świadomie przekraczać swoje uprawnienia, bądź nie dopełniać obowiązków i wreszcie działać na szkodę interesu prywatnego lub publicznego, mając tego świadomość. Dodatkowo w wypadku postaci kwalifikowanej czynu z § 2 musi on działać z chęci osiągnięcia korzyści majątkowej (przez siebie lub inną osobę). Dopiero łączne spełnienie wszystkich tych przesłanek może prowadzić do odpowiedzialności z tego przepisu.

Bezsprzecznie i tu Sąd Okręgowy w pełni zgadza się z Sądem I instancji, owego drugiego z w/w znamion tj. działania polegającego na przekroczeniu uprawnień, bądź niedopełnieniu obowiązków zabrakło w odniesieniu do osoby oskarżonego P. A. (1) w zakresie zarzucanych mu czynów z pkt I i II a/o (o czym szerzej przy ocenie apelacji Prokuratora).

Odnosząc się natomiast stricte do apelacji obydwu obrońców dotyczących przypisanego P. A. (1) w formie sprawstwa oraz P. M. w formie podżegania czynu, związanego z niedopełnieniem przez pierwszego z w/w obowiązku bezstronnego i uczciwego wykonywania obowiązków funkcjonariusza publicznego tj. członka Komisji Oceny Wniosków stypendialnych, to należy zgodzić się z zaskarżonym wyrokiem, iż materiał dowodowy zgromadzony w tym zakresie nie pozostawia wątpliwości co do sprawstwa obydwu w/w.

Piotr K. A. w swych wyjaśnieniach kwestionował nie tylko zarzucane i finalnie przypisane mu zachowanie, ale nawet kwestionował samą znajomość z siostrami M. i A. W. – beneficjentami stypendium, które po raz pierwszy miał rzekomo spotkać dopiero na rozprawie sądowej. Tyle tylko, że twierdzenia owe, to nic innego jak gołosłowna linia obrony, którą Sąd Rejonowy słusznie zdyskwalifikował. Po pierwsze przede wszystkim przeczą im dowody w postaci zeznań obydwu w/w świadków, w których opisały one nie tylko szczegóły związane z ubieganiem się przez nie o świadczenia stypendialne, od momentu gdy otrzymały stosowny link do strony internetowej od ich krewnego (oskarżonego P. M.), ale również kontakty z oskarżonym Piotrem K. A. w miejscu jego pracy, już po fakcie złożenia przez nie pierwszego wniosku (k. 4361-4363, 4364-4366). Obie były wyjątkowo precyzyjne zarówno w kwestii okoliczności kolejnych swych pobytów w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego, jak i zwłaszcza M. W. co do rodzaju dokumentów (zaświadczeń), jakie dołączyły do pierwotnego wniosku stypendialnego, którego zamiany miały dokonać następnie w obecności, z inicjatywy i za aprobatą oskarżonego Piotra K. A. już po upływie terminu na składanie tychże wniosków.

Co kluczowe materiały uzyskane w toku tzw. kontroli operacyjnej, znajdujące się w aktach niejawnych o sygn. Pf 3/2013 zawierające wykaz połączeń telefonicznych oraz wiadomości tekstowych sms, wykonywanych w okresie między 10, a 17.06.2009 roku zarówno pomiędzy obydwoma oskarżonymi, jak i pomiędzy świadkiem M. W., a Piotrem K. A. (k. 31,32,43,44), które próbuje podważać obrońca tego ostatniego, potwierdzają nie tylko okoliczności wskazywane w zeznaniach siostr W. związane z ich kontaktami z będącym członkiem komisji oceny wniosków stypendialnych oskarżonym Piotrem K. A., ale również pozwalają na precyzyjne ustalenie choćby dat poszczególnych zdarzeń, w tym przede wszystkim tego, iż do złożenia nowego (antydatowanego) wniosku stypendialnego, a zatem jednocześnie usunięcia ze złożonej pierwotnie dokumentacji jednego z zaświadczeń o dochodach tj. tego wystawionego przez Urząd Gminy w N., doszło w dniu 17 czerwca 2009 roku, a więc faktycznie już po upływie przewidzianego na składanie wniosków stypendialnych terminu. Tym samym jego ocena formalna przez oskarżonego Piotra K. A. nie mogła się odbyć już w dniu 4 czerwca 2009 roku. Nota bene na liście obecności członków komisji oceny wniosków na posiedzeniu w w/w dacie brak jest podpisu oskarżonego (k. 3103).

Co przy tym istotne na podjęcie takowej jednoznacznej konstatacji pozwala wg Sądu Odwoławczego, wbrew temu co sugeruje obrońca oskarżonego P. M., nie jakaś nadzwyczajna nadinterpretacja zapisu zarejestrowanych we wskazanym wyżej okresie rozmów, czy też treści wymienianych sms-ów, lecz zwykłe zestawienie zeznań siostr M. i A. W. z informacjami wymienianymi pomiędzy samymi oskarżonymi. I tak w szczególności połączenia mające miejsce

w dniu 10.06.2009 z godz. 12.44 (k. 31 akt Pf 3/2013), z godz. 16.23 (k. 32 akt Pf 3/2013) oraz z godz. 19.27 (k. 42 akt Pf 3/2013), czy też sms-y z tejże daty (k. 32 akt Pf 3/2013) oraz z dnia 17.06.2009 roku (k. 43 akt Pf 3/2013), nie pozostawiają żadnych wątpliwości zarówno co do tego, do czego oskarżony Piotr K. A. był namawiany przez współoskarżonego P. M. oraz jakich działań umożliwiających przyznanie stypendiów jego kuzynkom podjął się Piotr K. A., będąc członkiem komisji oceny wniosków, z racji czego posiadał wiedzę zarówno co do skali tj. ilości osób ubiegających się o stypendium, kwoty środków przewidzianych na ten cel, jak i progu dochodowego warunkującego umieszczenie na liście rankingowej na miejscu gwarantującym otrzymanie świadczenia.

Dodatkowo trzeba w tym miejscu wskazać na jeszcze jeden istotny dowód uzyskany w drodze kontroli operacyjnej, który wg Sądu Okręgowego w pełni wydaje się potwierdzać konstatacje o trafności przypisania obydwu oskarżonym zachowań objętych zarzutami z pkt III i IV a/o. Jest nim mianowicie treść rozmów telefonicznych przeprowadzonych przez oskarżonych Piotra K. A. w dniu 17.06.2009 godz. 11.41 (k. 44 akt Pf 3/2013) oraz P. M. w dniu 3.08.2009 godz. 7.39 (k. 36 akt Pf 4/2013) wprawdzie z osobami nie związanymi z niniejszą sprawą, lecz wskazujących jednoznacznie na rolę pierwszego z nich w procedurze przyznania stypendiów M. i A. W..

Nawiązując do dowodu w postaci zeznań obu w/w kobiet z dnia 31.03.2010 roku, na którym m. in. oparto skarżone rozstrzygnięcie, który w sposób zdecydowany obciąża osobę oskarżonego Piotra K. A., zdaniem Sądu Odwoławczego w sposób jednoznaczny, jako nietrafny należy ocenić drugi z zarzutów apelacyjnych obrońcy tego oskarżonego, który przywołując obrazę art. 7 kpk poddaje w wątpliwość sposób oceny zgromadzonych w zakresie czynu przypisanego oskarżonemu dowodów. W istocie pomimo tego, iż Sąd Okręgowy, podobnie jak uczynił to Sąd I instancji dostrzega pewnego rodzaju ewolucję w zeznaniach sióstr W. na rozprawie, w porównaniu z ich relacją z postępowania przygotowawczego, tym nie mniej jednak nie popełnił błędu Sąd I instancji dając wiarę tym z postępowania przygotowawczego. Był do tego w pełni uprawniony o tyle, że wskazał powody, dla których twierdzeń obydwu sióstr, składanych przez nie już po zakończeniu dotyczącej je sprawy za czyn z art. 286 § 1 kk, nie podzielił. Nie można się zgodzić w szczególności z argumentacją obrońcy, wg której to zeznania M. i A. W. z postępowania sądowego winny służyć za podstawę ustaleń faktycznych i to z dwóch zasadniczych powodów.

Po pierwsze brak jest jakichkolwiek podstaw do zasadnego przyjmowania, że pierwotna relacja obu sióstr z postępowania przygotowawczego, potwierdzająca sprzeczne z zakresem uprawnień jako funkcjonariusza publicznego (pracownika samorządu terytorialnego) zachowanie Piotra K. A., miała zostać w jakikolwiek pozaprosesowy sposób zmanipulowana. Skarżący podnosi tu i przywołuje nieprawidłowości w działaniach procesowych zwłaszcza funkcjonariuszy (...) w zakresie warunków i sposobu przesłuchiwania świadków tj. wywieranie na nich presji, które naruszały standardy obiektywizmu. Tyle tylko, że poza jednostkowymi przypadkami osób (świadków), które okoliczność ową sygnalizowały w toku składanych zeznań (m.in. C. O., H. R.) w realiach niniejszej sprawy brak jest jakichkolwiek sygnałów, które pozwalałyby taki sposób pozaprawnego wpływania na osoby M. i A. W. przyjmować. Co istotne obie wymienione w swoich zeznaniach na ten fakt się nie powoływały, zaś zmianę swoich zeznań na rozprawie tłumaczyły niczym innym, jak tylko zwyczajną niepamięcią (k. 6427v-6428, 6428-6428v).

Po wtóre rozważania obrońcy odnośnie sfery motywacyjnej postawy M. i A. W., w świetle których obciążające Piotra K. A. twierdzenia w/w z postępowania przygotowawczego (wg obrońcy nieprawdziwe) miały być podyktowane chęcią uzyskania korzystniejszej decyzji procesowej w swojej sprawie (wyroku warunkowo umarzającego postępowanie), zaś te z rozprawy (wg obrońcy prawdziwe) bowiem determinowane obawą przed odpowiedzialnością z art. 233 § 1 kk, to nic innego, jak niczym nieuzasadnione i nie poparte dywagacje, nijak mające się do stanowiska Sądu I instancji.

Wreszcie też analizując pisemną skargę odwoławczą obrońcy oskarżonego Piotra K. A. wg Sądu Okręgowego można odnieść wrażenie, iż być może z racji przedmiotu wniosku złożonego przez niego w dniu 1.08.2014 roku, który został oddalony na rozprawie apelacyjnej (k. 6660-6662), nie tyle bagatelizuje on, co wyraźnie nie dostrzega dowodów obciążających oskarżonego, pozyskanych w drodze tzw. kontroli operacyjnej. Te zaś, o czym była mowa wyżej wg Sądu Odwoławczego w sposób jednoznaczny potwierdzają stan faktyczny skonstruowany w zaskarżonym orzeczeniu w zakresie roli oskarżonego Piotra K. A. w przypisanym mu w zarzucie z pkt III zachowaniu. W tym też kontekście zupełnym nieporozumieniem wydaje się być teza autora apelacji zaprezentowana na stronie 5, zgodnie z którą jakoby

żaden dowód przeprowadzony w postępowaniu nie wskazywał na to, że oskarżonemu zasadnie można przypisać sprawstwo i winę.

Oskarżony P. M. z kolei konsekwentnie zaprzeczał temu, by w jakikolwiek sposób miał wywierać wpływ na pozytywne załatwienie wniosków o stypendium, w szczególności wpływać na Piotra K. A.. Jego aktywność na tym polu miała rzekomo ograniczyć się wyłącznie do przesłania siostram W. pocztą elektroniczną informacji o programie stypendialnym, w tym sposobie wypełniania wniosków oraz wymaganej jako załączniki dokumentacji.

Tyle tylko, że także i te wyjaśnienia pozostają gołosłowne w zestawieniu z dowodami wskazanymi wyżej odnośnie osoby współoskarżonego Piotra K. A.. O ile główny dowód osobowy, jaki stanowią zeznania M. i A. W. z postępowania przygotowawczego, może nie potwierdza wprost „monitorowania” wniosku stypendialnego w/w ze strony P. M., co wydaje się być zrozumiałe choćby z racji łączącego wskazane osoby pokrewieństwa, o tyle dowody będące efektem tzw. czynności operacyjnych, wskazane szczegółowo przy analizie apelacji obrońcy Piotra K. A., wprost potwierdzają, że oskarżony P. M. nakłaniał będącego członkiem komisji oceny wniosków stypendialnych współoskarżonego (prywatnie swego znajomego) do takiej ingerencji w proces przyznawania świadczeń (skorygowanie wniosków, usunięcie zaświadczenia o dochodach), by finalnie M. i A. W. stypendia otrzymały.

Sąd Okręgowy nie podziela sugestii zawartych w apelacji obrońcy P. M., jakoby analiza wykazu połączeń telefonicznych, nie mogła przesądzać o sprawstwie w zakresie przypisanego oskarżonemu podżegania do czynu z art. 231 § 2 kk. Wręcz przeciwnie już sama ich treść wskazuje wprost (bez jakichkolwiek przypuszczeń czy nadinterpretacji), czego dotyczyły rozmowy i uzgodnienia pomiędzy obydwojma oskarżonymi, do czego sprowadzała się rola Piotra K. A. w procesie formalnej oceny wniosków stypendialnych sióstr W. oraz kiedy – co z kolei wynika wprost z zeznań M. i A. W. z postępowania przygotowawczego – pierwotny wniosek stypendialny został przez w/w zamieniony.

Wydaje się też, że apelujący zbyt dużą wagę przykładają do konsekwencji, wynikających z wyroku warunkowo umarzającego postępowanie, jaki zapadł wobec sióstr W. (k. 6354-6355). Sąd Rejonowy orzekający w niniejszej sprawie nie był bowiem po pierwsze w myśl zasady tzw. autonomii jurysdykcyjnej (art. 8 kpk) związany rozstrzygnięciem podjętym w tejże sprawie, po drugie zaś zawarte w opisie czynu z art. 286 § 1 kk zarzucanego M. i A. W. stwierdzenie mówiące o wprowadzeniu w błąd pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...), samo w sobie absolutnie nie wyklucza odpowiedzialności obydwoj oskarżonych w niniejszej sprawie, tym bardziej, że zgromadzone w zakresie tego czynu dowody wskazują na ich świadome i umyślne działanie, które umożliwiło siostram W. uzyskanie nienależnych stypendiów.

Zdaniem Sądu Okręgowego w oparciu o zgromadzone dowody, Sąd I instancji trafnie również wywiódł i uznał, że zachowaniom obydwoj oskarżonych przypisanym im w kształcie wskazanym w zarzutach z pkt III i IV a/o, poza przesłanką przekroczenia uprawnień jako funkcjonariusza publicznego można przypisać zarówno działanie z chęci osiągnięcia korzyści majątkowej, jak i działanie na szkodę zarówno interesu publicznego, jak i prywatnego.

Bez wątpienia zachowanie Piotra K. A. i P. M. pokrzywdziło interes osób prywatnych tj. M. K. i P. K., jako osób, które z racji przyznania nienależnych stypendiów siostram W. takiej pomocy nie otrzymały (nie zostały zakwalifikowane na listę). Nie może być nadto wątpiwości, że ustalona przez Sąd I instancji postawa oskarżonych godziła w szeroko rozumiany interes publiczny związany z wizerunkiem urzędu, którego pracownikami byli Piotr K. A. oraz P. M., interes przejawiający się w podważeniu zaufania do bezstronności, uczciwości, bezinteresowności tej instytucji oraz prawa do równego traktowania petentów w postępowaniach toczących się w tymże urzędzie, zajmującym się redystrybucją i przyznawaniem środków w ramach stosownych programów pomocowych. Wreszcie też zachowanie obydwoj oskarżonych było działaniem niewątpliwie podyktowanym chęcią osiągnięcia korzyści majątkowej, choć nie dla nich samych, to jednak dla osób trzecich, które takową korzyść finalnie uzyskały (siostry M. i A. W.).

Apelacja Prokuratora w odniesieniu do oskarżonych Piotra K. A. i P. M..

Odnosząc się w pierwszej kolejności do tej części skargi rzecznika oskarżenia, która dotyczy rozstrzygnięcia Sądu I instancji uwalniającego oskarżonego Piotra K. A. od odpowiedzialności za czynu zarzucane mu w pkt I i II a/ o, to generalnie stwierdzić należy, iż jawi się ono jako słuszne. Kontynuując niejako rozważania ogólne dotyczące istoty czynu z art. 231 kk, rozpoczęte w niniejszej analizie przy okazji oceny apelacji obrońcy oskarżonego, zważyć należy dodatkowe następujące kwestie, świadczące o braku w zachowaniu oskarżonego przesłanki sine qua non odpowiedzialności, a mianowicie działania z naruszeniem uprawnień bądź przekroczeniem obowiązków jako funkcjonariusza publicznego.

Podkreślić przede wszystkim wypada, że żadne z zabezpieczonych w postępowaniu dokumentów, dotyczących zakresu obowiązków Piotra K. A. jako początkowo podinspektora, inspektora w Departamencie Polityki (...) i Funduszy Strukturalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...), czy później kierownika referatu Koordynacji i Wdrażania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...), przeanalizowane również przez Sąd Okręgowy, nie dają podstaw do stawiania uzasadnionej tezy, iż oskarżony sporządzając stosowne wnioski o dofinansowanie ze środków unijnych projektów firm (...) w S. działał w sposób wypełniający znamiona czynu z art. 231 kk.

W pełni trafnie konstatuje również Sąd Rejonowy, iż zakazu takowego zachowania, nie sposób kategorycznie wywodzić z regulacji ustawy o pracownikach samorządowych (art. 30, wcześniej 18), ani z regulaminów pracy Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...), obowiązujących w dacie zarzutów, choć zwłaszcza w tym drugim aspekcie fakt wykorzystywania czasu pracy jako urzędnika oraz miejsca pracy dla celów związanych z pomocą podmiotom będącym następnie petentami Urzędu Marszałkowskiego, można by postrzegać jako naganny, to jednak nie w kontekście zachowania przestępnego, lecz raczej ocen na płaszczyźnie etycznej czy pracowniczej (o czym zeznawali m.in. bezpośredni przełożeni oskarżonego – świadkowie C. O., D. G. czy E. R.).

Skoro zatem oskarżony Piotr K. A. sporządzając przedmiotowe wnioski, ani nie działał w sposób sprzeczny z zapisami ustawy, ani nie przekroczył swoich uprawnień, bądź też nie wyszedł poza zakres swoich obowiązków, to jedynym rozstrzygnięciem było w tej sytuacji jego uniewinnienie.

W tym aspekcie warte podkreślenia są jeszcze inne, istotne, a dostrzeżone przez Sąd I instancji okoliczności, które w pełni uzasadniają podjęte rozstrzygnięcie.

Po pierwsze choć wnioski sporządzane przez oskarżonego Piotra K. A., będące przedmiotem późniejszych decyzji Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...) dotyczyły wprawdzie środków z regionalnych programów operacyjnych, to jednak referat, którego kierownikiem był oskarżony zajmował się zupełnie innymi programami pomocowymi niż te, wskazane w zarzutach z pkt I i II. Po drugie na podstawie zgromadzonych dowodów ustalono, iż oskarżony oprócz ich sporządzania w żaden sposób nie wpływał, wykorzystując swoje stanowisko na procedurę ich rozpoznania (ocena formalna i merytoryczna). Osoby bowiem biorące udział w ocenie formalnej wniosków (...) i (...) w S., jednoznacznie zaprzęcały by Piotr K. A. w jakikolwiek sposób interesował się dalszą procedurą ich oceny, bądź by wnioski z racji ich sporządzenia przez pracownika urzędu (oskarżonego) były w jakikolwiek sposób faworyzowane. Dobitnym tego potwierdzeniem mogą być chociażby zeznania świadka K. Ż., który jako dokonujący oceny wniosku (...) (k. 4998-4999) stwierdził, że jego ocena negatywna nie podlegała żadnej wątpliwości z racji tego, że wnioskodawca popełnił rażące błędy w biznesplanie. Także członkowie tzw. panelu ekspertów, rekrutujący się spoza urzędu i dokonujący na kolejnym etapie merytorycznej oceny wniosków, w żaden sposób nie wiązali osoby Piotra K. A. z okolicznością tzw. specjalnego traktowania wniosków firm (...), które nota bene zostały bądź w całości odrzucone (...) bądź trafiły na tzw. listę rezerwową (...).

Przyjętą przez Sąd I instancji tezę o braku w zachowaniu oskarżonego Piotra K. A. znamienia przekroczenia uprawnień jako osoby zatrudnionej na kierowniczym stanowisku urzędniczym, a zatem braku możliwości przypisania w/w działania przestępczego zdaje się do pewnego stopnia chyba podzielać także sam rzecznik oskarżenia. Godzi się w tym miejscu bowiem przywołać fragment stwierdzenia zawartego w uzasadnieniu sporządzonej przez Prokuratora skargi odwoławczej, w którym podnosi on cyt. „co prawda w zakresie jego obowiązków (oskarżonego) nie leżała praca nad

wskazanymi powyżej (w zarzutach I i II) konkretnym regionalnymi programami operacyjnymi, pracę wykonywana przez niego na rzecz (...) oraz (...)u należy uznać za zajęcie związane z zakresem jego obowiązków, które ogólnie rzecz biorąc sprowadzały się do dysponowania funduszami publicznymi.(k. 18 apelacji). Idąc tym tokiem rozumowania należałoby w dużym uproszczeniu postawić sobie pytanie, dlaczego niniejszym zarzutem rzecznik oskarżenia nie objął choćby osoby samego Marszałka Województwa (...), który jako przełożony oskarżonego Piotra K. A., ale zarazem przede wszystkim osoba kierująca urzędem, zajmującym się redystrybucją środków pomocowych również w szerokim znaczeniu w ramach wykonywanych obowiązków dysponuje funduszami publicznymi.

Skoro więc w ramach referatu, którym kierował oskarżony Piotr K. A. w czasokresach wskazanych w zarzutach z pkt I i II, nie zajmował się on konkretnymi programami pomocowymi, których dotyczyły sporządzone przez niego na rzecz firm (...) wnioski, nie sposób zasadnie było tak jak chce tego Prokurator przyjmować działania oskarżonego polegającego na umyślnym przekroczeniu przez niego bądź niedopełnieniu obowiązków.

W tej sytuacji sugestia Prokuratora, iż Piotr K. A. winien był wystrzegać się jakichkolwiek zajęć, których efekt byłby następnie przedmiotem procesowania w Urzędzie Marszałkowskim Województwa (...) jest zdaniem Sądu Okręgowego zbyt daleko idąca.

Skargę odwoławczą rzecznika oskarżenia należało natomiast podzielić co do zarzutu rażącej niewspółmierności kar orzeczonych wobec oskarżonych Piotra K. A. i P. M. choć wyłącznie w zakresie nie orzeczenia kar grzywnien. Nie zyskała ona natomiast aprobaty w części, w której kwestionowała brak rozstrzygnięcia o środku karnym (zakazie) z art. 41 § 1 kk.

Bezsprzecznie okolicznością determinującą potrzebę zmiany wyroku w zakresie kary zasadniczej wymierzonej obydwu oskarżonym były pobudki i motywy ich działania tj. chęć osiągnięcia korzyści majątkowej. Chodzi tu wprawdzie o korzyść nie dla samych oskarżonych, lecz tę którą uzyskały M. i A. W. z tytułu nienależnie przyznanych im stypendiów, tym nie mniej jednak ta okoliczność o charakterze przesłanki podmiotowej winna w ocenie Sądu Okręgowego znaleźć odzwierciedlenie w konsekwencjach prawnokarnych wynikających z zapadłego orzeczenia.

Należy się tu w pełni zgodzić z Sądem I instancji, iż od oskarżonych osób wykształconych, zatrudnionych w Urzędzie Marszałkowskim Województwa (...), jednostce administracji samorządowej, należy oczekiwać odpowiednio wysokich standardów przestrzegania praworządności i litery prawa w porównaniu z tzw. przeciętnym obywatelem. Dlatego też udowodnione im w toku niniejszego procesu zachowanie, będące świadomym naruszeniem nie tylko obowiązujących norm i regulacji ustawowych, ale także regulaminów urzędu, w którym byli zatrudnieni, zwłaszcza w zakresie transparentności, obiektywizmu, uczciwości jego funkcjonowania, nakazuje orzeczone w stosunku do oskarżonych kary ukształtować nie tylko swym wymiarem, ale także rodzajem, jako sankcje odpowiednio dolegliwe dla sprawców.

W realiach niniejszej sprawy sankcja o charakterze majątkowym, orzeczona przez Sąd Odwoławczy obok kar pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, będzie adekwatna do przypisanych obu podsądnym zachowań, a przy tym dostatecznie dolegliwa dla samych sprawców. Dlatego też Sąd Okręgowy mając przede wszystkim na względzie różnice w zachowaniu każdego z oskarżonych, wynikające głównie z roli w przypisanym im przestępstwie (sprawca i podlegacz) zróżnicował orzeczone grzywny w ten sposób, że wobec oskarżonego Piotra K. A. ustalił ją na poziomie 150 stawek dziennych, ustalając wymiar jednej stawki dziennej na kwotę 20 złotych, zaś wobec P. M. na poziomie 50 stawek dziennych, ustalając wymiar jednej stawki dziennej również na poziomie 20 złotych. Określone na powyższym poziomie sankcje o charakterze finansowym są wg Sądu Okręgowego realne do wykonania przez obydwu oskarżonych, mając na uwadze ich sytuację majątkową oraz osiągnane dochody.

Równocześnie Sąd Odwoławczy nie podzielił stanowiska apelującego o konieczności sięgnięcia po środek karny z art. 41 § 1 kk w stosunku do oskarżonego Piotra K. A..

Prokurator swoje stanowisko w tej kwestii argumentuje tym, że charakter czynu przypisanego oskarżonemu uzasadnia uniemożliwienie mu zajmowania stanowisk kierowniczych i urzędniczych w jednostkach samorządu terytorialnego. Tyle tylko, że wypada się zgodzić z Sądem Rejonowym, iż cel ten sprowadzający się w swej istocie do konsekwencji

natury pracowniczej, w tym samym stopniu realizuje regulacja ustawy o pracownikach samorządowych (art. 6 i 6a), przewidująca odwołanie lub rozwiązanie umowy o pracę z pracownikiem skazanym prawomocnie za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego. Nie sposób bowiem przyjmować, iż kwestia prawomocnego skazania oskarżonego Piotra K. A. za umyślne przestępstwo z art. 231 § 2 kk, bez orzeczenia postulowanego przez Prokuratora środka karnego, nie pozostanie bez jakiegokolwiek negatywnego wpływu na jego przyszłą karierę zawodową, w tym możliwość zatrudnienia na stanowiskach kierowniczych.

Apelacja Prokuratora w odniesieniu do oskarżonych M. O. i K. T..

Na wstępie stwierdzić wypada, iż zarzuty postawione obydwu oskarżonym były efektem tzw. podsłuchu operacyjnego zastosowanego wobec K. T., pierwotnie związanego z zupełnie innym wydarzeniem dotyczącym rzekomych uchybień w zarządzaniu (...)której oskarżony jest jednym z członków zarządu.

Z owej kontroli rzecznikowi oskarżenia udało się skonstruować jeden jedyny zarzut z art. 231 § 2 kk wobec M. O. , do którego to przestępstwa miał być on podżegany przez współoskarżonego.

Analizując konstrukcje zachowania zarzucanego oskarżonemu M. O. wypada w pierwszej kolejności zwrócić uwagę, że Prokurator w ramach rzekomego przekroczenia uprawnień przez wymienionego jako dyrektora (...)u w Ł. zarzucił nie samo zatrudnienie w (...)zie świadka M. G. (1) bez jakiegokolwiek podstawy faktycznej i uzasadnienia merytorycznego, lecz przyznanie wyżej wymienionemu wynagrodzenia bez dopełnienia obowiązku kształtowania owego wynagrodzenia odpowiednio do wykonywanej pracy i kwalifikacji wymaganych przy jej wykonywaniu, wynikającego z regulaminu pracy (...)u w Ł..

Apelującemu w pierwszej kolejności wypada wskazać, iż trafnie przede wszystkim Sąd I instancji w oparciu o zgromadzone dokumenty, dotyczące funkcjonowania (...)u ustalił i przyjął zakres obowiązków oskarżonego M. O., jako dyrektora tejże jednostki. Na podstawie m.in. treści statutu (...)u w Ł. (§5) oraz regulaminu organizacyjnego tej jednostki (§4) wysnuł wniosek, że w zakresie prawa pracy, do wyłącznej kompetencji oskarżonego jako dyrektora należy zatrudnianie i zwalnianie pracowników oraz podejmowanie wszelkich czynności wynikających ze stosunku pracy. Tak zatem decyzja o samym zatrudnieniu świadka M. G. (1) w (...)ie w żaden sposób nie wykraczała poza zakres kompetencji i umocowania oskarżonego M. O..

Niewątpliwym jest zatem, co przyznaje również sam skarżący (k. 22 apelacji), że oskarżony jako pracodawca miał prawo do zatrudnienia M. G. (1) i do swobodnego określenia wysokości jego wynagrodzenia.

W złożonych w sprawie wyjaśnieniach oskarżony M. O. w sposób logiczny wyjaśnił i uzasadnił powód, dla którego podjął decyzję o zatrudnieniu dodatkowej osoby na stanowisku pracownika technicznego w sytuacji, gdy na tym samym stanowisku w (...)ie pracowała już jedna osoba. Miał to uzasadniać okres zimowy i związany z tym zwiększony zakres obowiązków m.in. w zakresie odśnieżania placu manewrowego. Wprawdzie tę część wyjaśnień oskarżonego Prokurator zdaje się też kwestionować, tym nie mniej jednak ani w toku przewodu sądowego, ani w złożonej apelacji nie wskazał jakichkolwiek okoliczności, które podważałyby choćby od strony interesu ekonomicznego (...)u zasadność tej decyzji jego dyrektora.

Przechodząc do analizy dalszej części zarzutów, apelujący wskazuje, że nie dopełnienie obowiązku ze strony M. O., jako dyrektora Ośrodka miało polegać na określeniu wynagrodzenia M. G. (1) na kwotę 3000 złotych miesięcznie bez jakiegokolwiek podstawy faktycznej i uzasadnienia merytorycznego. Rzecznik oskarżenia zdaje się w ten sposób sugerować, iż wynagrodzenie na poziomie 2000-25000 złotych, które wstępnie miało być proponowane M. G. (1), byłoby adekwatne i dopuszczalne do przyznania przez oskarżonego, zaś na poziomie 500 złotych wyższym już nie. Nie przedstawia przy tym praktycznie żadnych okoliczności czy kryteriów, którymi wg niego winien się kierować oskarżony M. O. jako dyrektor (...)u przy takiej gradacji kwoty wynagrodzenia. Analizując treść wywiedzionej przez Prokuratora apelacji wg Sądu Okręgowego można odnieść wrażenie, że gdyby rzecznik oskarżenia nie dysponował wiedzą, iż ta ostatnia kwota padła w formie sugestii w czasie rozmowy telefonicznej z dnia 2.02.2009 roku godz.

14.46 pomiędzy oskarżonymi (k. 160-161 akt Pf 3/2013), zaś M. O. i tak przyznałby wynagrodzenie na tym poziomie nowozatrudnionemu pracownikowi, nie wzbudzałoby ono jakichkolwiek zastrzeżeń.

Zarzucając oskarżonemu M. O. popełnienie czynu z art. 231 § 2 kkw zakresie sposobu i okoliczności ustalenia wysokości wynagrodzenia M. G. (1), Prokurator najwyraźniej nie dostrzega, a co najmniej bagatelizuje dokumentację odnoszącą się do zasad kształtowania wynagrodzeń w (...)ie w Ł.. I tak sięgając do regulaminu wynagradzania pracowników (...) Ł. (k. 1032), jak i stanowiącej załącznik do niego tabeli zaszeregowania nr 2 (k. 1042-1043), nie może być wątpliwości, iż wynagrodzenie M. G. (1) ustalone w umowie o pracę z dnia 9.02.2009 mieści się i wynika z zaszeregowania w/w do kategorii III. Z teŹże tabeli wynika, Źe pracownicy administracji oraz techniczni, a na takim stanowisku oskarżony M. O. zatrudnił M. G., podlegają kategorii zaszeregowania od II do IV, zaś wymagane kwalifikacje decydujące o zaszeregowaniu do konkretnej kategorii uwzględniają dwa czynniki, po pierwsze długość staŹu pracy, a po drugie wykształcenie (im wyŹsze tym wyŹsza kategoria zaszeregowania). Z kolejnego załącznika nr 3 do regulaminu pracy (k. 1043) wynika, Źe miesięczna stawka wynagrodzenia zasadniczego przy III kategorii zaszeregowania mieści się w przedziale od 1700 do 3500 złotych.

Próbując podwaŹyć decyzję oskarżonego M. O. o ukształtowaniu wynagrodzenia M. G. na poziomie nieadekwatnym do kwalifikacji i zakresu obowiązków w/w, a tym samym sugerując wpływ oskarżonego K. T. na decyzję dyrektora (...)u, Prokurator powołyuje się m.in. na okoliczność, iż zatrudnieni w późniejszym okresie inni dwaj pracownicy techniczni otrzymali wynagrodzenie na poziomie niższym niż przyznane M. G. (1). Tyle tylko, Źe spośród owej trójki jedynie M. G. (1) legitymował się wyŹszym wykształceniem, a poza tym apelujący nie przedstawił żadnych dowodów, które pozwalałyby choćby na zestawienie i porównanie, jakimi kryteriami przy ustalaniu kategorii zaszeregowania, kierował się M. O. jako dyrektor (...)u w odniesieniu do tychŹe osób.

PowyŹsze okoliczności w pełni uzasadniają przyjęcie wniosku, iż oskarżony jako dyrektor tj. osoba wyłącznie umocowana w oparciu o regulacje, wynikające w regulaminu organizacyjnego (...)u i odpowiadająca za sprawy personalne z zakresu prawa pracy, mógł w ramach swych kompetencji w zasadzie dowolnie określić wysokość wynagrodzenia zatrudnianych pracowników, zaś jedynym ograniczeniem w tym zakresie były obowiązujące stawki zaszeregowania oraz widełki przewidziane w tabeli wynagrodzenia.

Tak zatem zachowanie oskarżonego M. O. również zdaniem Sądu Okręgowego w zakresie samego zatrudnienia M. G. (1), ale także określenia poziomu wynagrodzenia pracownika, w żadnym momencie nie wykroczyły poza uprawnienia i obowiązki, jakie na nim spoczywały jako na dyrektorze (...)u tj. funkcjonariuszu publicznym w rozumieniu art. 115 § 13 kk.

Podobnie jako trafne naleŹało ocenić rozstrzygnięcie Sądu I instancji o uwolnieniu oskarżonego K. T. od odpowiedzialności za zarzucony mu czyn. Miał on bowiem wg Prokuratora podŹeगाć do popełnienia przestępstwa współoskarżonego M. O..

Tak naprawdę jedynym dowodem mającym obciąŹać tego oskarżonego miała być jedna z rozmów telefonicznych, mająca się odbyć pomiędzy oskarżonymi w dniu 2.02.2009, która została zarejestrowana w toku tzw. kontroli operacyjnej (k. 160-161 akt Pf 3/2013). Tyle tylko, Źe jakby nie interpretować jej treści, nie sposób wbrew sugestiom apelującego rzecznika oskarŹenia zasadnie przyjmować, iż stanowiła ona nakłanianie ze strony oskarżonego K. T. do zachowań sprzecznych z prawem współoskarżonego M. O.. Przede wszystkim bowiem, co wykazano juŹ wyŹej, nie sposób w oparciu o zgromadzone dowody przypisać znamion czynu zabronionego zachowaniu osoby rzekomo nakłanianej tj. M. O., którego decyzja o zatrudnieniu M. G. (1) i określeniu jego wynagrodzenia na poziomie 3000 złotych miesięcznie (mieszcząca się w obowiązujących stawkach) była zgodna z prawem. Tak zatem dla ewentualnej odpowiedzialności oskarżonego K. T. warunkiem sine qua non byłoby w tej sytuacji wykazanie, iż miał on świadomość, Źe przedstawiona przez niego w toku rozmowy propozycja, prośba czy sugestia spowoduje zachowanie nakłanianeŹo związane z naruszeniem przez niego regulacji, dotyczących kompetencji i obowiązków dyrektora (...)u w Ł., a zatem funkcjonariusza publicznego.

Tymczasem, co trafnie uwypuklił Sąd Rejonowy, K. T. z racji piastowanej w przeszłości funkcji, związanej m.in. z nadzorowaniem placówki w Ł., miał orientację zarówno co do kwestii zasad zatrudniania oraz wynagradzania pracowników (...)u tj. wiedział, że kwota jaka padła w rozmowie (nota bene nie wiadomo czy brutto czy netto) mieści się w stosownych regulacjach, a zatem nawet ewentualne przychylenie się do jego sugestii przez M. O. nie będzie działaniem bezprawnym, pozostaje bowiem w zakresie autonomicznej decyzji oskarżonego jako dyrektora (...)u. Co charakterystyczne, a czego chyba nie dostrzega Prokurator interpretując rozmowę pomiędzy oskarżonymi, będącą podstawą sformułowania zarzutów, w jej toku oskarżony K. T. nie naciskał na rozmówcę, ani nie wypowiadał sformułowań, które należałoby interpretować jako wymuszające na rozmówcy (współoskarżonym) konkretne oczekiwane działanie, zaś ze strony oskarżonego M. O. pada wręcz stwierdzenie, iż będzie stosował obowiązujące procedury.

Czy w tej sytuacji można stawiać zasadny wniosek, iż postawa oskarżonego K. T. w dniu 2.02.2009 roku była jeśli nie wyłącznym, to głównym determinantem zachowania oskarżonego M. O. w zakresie ukształtowania wynagrodzenia zatrudnianemu w (...)ie M. G. (1). Na tak postawione pytanie również wg Sądu Odwoławczego należy udzielić odpowiedzi negatywnej. Jeśli bowiem nawet hipotetycznie założyć, że rozmowa pomiędzy obydwoma oskarżonymi była jakimkolwiek impulsem do zmiany przez dyrektora (...)u ustnej propozycji (bo przecież nie wiążącej decyzji), jaka mogła paść podczas wstępnej rozmowy w sprawie pracy z M. G. (1), to oskarżony M. O. określając następnie wynagrodzenie wymienionego pracownika jakkolwiek na poziomie wyższym od pierwotnych ustaleń, to jednak mieszczącym się w stosownych stawkach zaszeregowania i tabelach, nie działał z naruszeniem obowiązujących go przepisów.

W tych okolicznościach w pełni podzielając zarówno ustalenia faktyczne, jak i rozważania prawne Sądu I instancji odnoszące się do osoby oskarżonego K. T. (k. 62-66 uzasadnienia), nie widząc potrzeby ich powtórnego przytaczania, wyrok w zaskarżonej części w stosunku do oskarżonych K. T. i M. O. należało utrzymać w mocy, przy uznaniu oczywistej bezzasadności skargi odwoławczej Prokuratora w tym zakresie.

O zwrocie kosztów z tytułu obrony oskarżonych K. T. i M. O. z wyboru orzeczono w myśl art. 632 pkt 2 kpk. W świetle bowiem orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26.07.2006 roku zasada ponoszenia (zwrotu) przez Skarb Państwa kosztów związanych z udziałem obrońcy z wyboru, przy uniewinnieniu oskarżonego lub umorzeniu postępowania w sprawach z oskarżenia publicznego pozostaje bezdyskusyjna. W tym zakresie Sąd Okręgowy miarkował jedynie zasądzone stosownie do zgłoszonych żądań kwoty (k. 6662v)) w oparciu o stawki i kryteria wskazane w rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

O opłacie za obie instancje należnej od oskarżonych P. A. (1) i P. M. orzeczono na mocy 10 ust 1 Ustawy z dnia 23.06.1973 roku o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. nr 49 poz. 223 z późn. zmianami), zaś o kosztach procesu za postępowanie odwoławczego dotyczących wymienionych oskarżonych rozstrzygnięto w oparciu o treść art. 627 kpk w zw. z art. 633 kpk, zaś w zakresie apelacji Prokuratora orzeczenie o kosztach wydano na podstawie art. 632 pkt 2 kpk.